

Na podlagi petega odstavka 54. člena Zakona o varni hrani in krmi (Uradni list RS, št. XXX/2025) ministrica za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano izdaja

Pravilnik o pogojih za zakol živali za lastno domačo porabo izven obrata za zakol živali

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina)

Ta pravilnik ureja podrobnejše pogoje za zakol živali izven obrata za zakol živali za lastno domačo porabo, in sicer:

- koeficiente za izračun števila glav velike živine (v nadaljnjem besedilu: GVŽ) po posameznih vrstah in kategorijah živali;
- podrobnejše pogoje za omamljanje in usmrnitev, da se zgotovi spoštovanje predpisov, ki urejajo zdravje in zaščito živali;
- sledljivost živali;
- ravnanje z živalskimi stranskimi proizvodi (v nadaljnjem besedilu ŽSP);
- način vodenja evidence o zakolu.

2. člen (izrazi)

Izrazi uporabljeni v tem pravilniku imajo naslednji pomen.

1. **usposobljena oseba** je oseba z ustreznim znanjem in veščinami, ki je sposobna izvajati vse faze domačega klanja živali v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 1099/2009 z dne 24. septembra 2009 o zaščiti živali pri usmrtni (UL L 303, z dne 18.11.2009, str. 1) zadnjič spremenjeno z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2018/723 z dne 16. maja 2018 o spremembi prilog I in II k Uredbi Sveta (ES) št. 1099/2009 o zaščiti živali pri usmrtni v zvezi z odobritvijo omamljanja z nizkim zračnim tlakom (UL L 122, 17.5.2018, str. 11), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1099/2009/ES) in v skladu z dobro higieno in zdravstveno prakso. Posedovanje teh veščin se dokaže s potrdilom o usposobljenosti v skladu z Uredbo 1099/2009/ES ali poklicnimi izkušnjami v sektorju.
2. **snovi s specifičnim tveganjem** (v nadaljnjem besedilu SRM) so tkiva, opredeljena v Prilogi V Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 999/2001 z dne 22. maja 2001 o določitvi predpisov za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje nekaterih transmisivnih spongiformnih encefalopatij (UL L 147, z dne 31.5.2001, str. 1), zadnjič spremenjene z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2025/328 z dne 19. februarja 2025 o spremembi Priloge VIII k Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 999/2001 glede odobritve statusa zanemarljivega tveganja za klasični praskavec v Sloveniji (UL L, 2025/328, z dne 20.2.2025) (v nadaljnjem besedilu: Uredba 999/2001/ES).
3. **živalski stranski proizvodi kategorije 1 in 2** so ŽSP kot so opredeljeni v 8. in 9. členu Uredbe (ES) št. 1069/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1774/2002 (Uredba o živalskih stranskih proizvodih), (UL L 300, z dne 14.11.2009, str. 1), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2019/1009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o določitvi pravil o omogočanju dostopnosti sredstev za gnojenje EU na trgu, spremembi uredb (ES) št. 1069/2009 in (ES) št. 1107/2009 ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2003/2003 (UL L 170, z dne 25.6.2019, str. 1) (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1069/2009/ES).

II. POSEBNE DOLOČBE

3. člen (izračun koeficientov GVŽ)

- (1) Za izračun števila živali, ki se lahko v okviru dovoljenih GVŽ (2 GVŽ letno/rejo) zakoljejo za lastno domačo porabo, se uporabljajo naslednji koeficienti:

Vrsta/kategorija živali	koeficient
prašiči nad 200 kg	0,4
prašiči od 111 do 200 kg	0,23
prašiči od 31 in 110 kg	0,14
prašiči do 30 kg	0,08
ovce in koze, starejše od 1 leta	0,15
jagnjeta in kozlički do starosti 1 leta	0,08
gojena divjad, starejša od 1 leta (damjak, muflon, navadni jelen, divji prašič, druga rastlinojeda velika divjad)	0,15
gojena divjad do starosti 1 leta	0,08
perutnina, razen puranov in nojev	0,004
prepelice, jerebice	0,001
purani in noji	0,02
kunci	0,004

- (3) Za vrste in kategorije živali, ki niso navedene v prejšnjem odstavku, se za preračun uporabljajo koeficienti iz uredbe, ki ureja izvedbo intervencij kmetijske politike (IAKS uredba).

4. člen

(podrobnejši pogoji, ki jih mora rejec zagotoviti pri omamljanju in usmrtitvi živali ter ravnanje z ŽSP)

- (1) Rejec živali, ki zakolje žival za lastno domačo porabo, zagotovi, da so postopki omamljanja in zakola živali opravljeni v skladu z Uredbo 1099/2009/ES. Omamljanje in zakol živali lahko opravi rejec ali druga usposobljena oseba, za katero je rejec odgovoren in jo nadzira.
- (2) Omamljanje določenih vrst in kategorij živali, razen perutnine, zajcev in kuncev za zasebno lastno domačo porabo lahko opravi samo usposobljena oseba, ki je lahko rejec ali oseba, za katero je rejec odgovoren in jo nadzira. Usposobljena oseba ima na voljo ustrezno opremo, ki je čista in vzdrževana.
- (3) Rejec živali zagotovi, da so ŽSP uporabljeni oziroma odstranjeni v skladu z Uredbo 1069/2009/ES. Pri zakolu ovc in koz so SRM odstranjeni v skladu z Uredbo 999/2001/ES. SRM in druge ŽSP kategorije 1 in 2 rejec zbere in jih preda v odstranitev izvajalcu javne gospodarske službe ravnanja z živalskimi stranskimi proizvodi kategorije 1 in 2.

5. člen

(podrobnejši pogoji glede zdravja živali)

(1) Rejec živali zagotovi:

- da žival ni bolna ali v stanju, ki bi lahko negativno vplivalo na zdravje ljudi ali živali;
- da žival ne kaže kakršnih koli znakov bolezni (na primer neješčnost, povišana temperatura in podobno);
- da žival ne vsebuje prepovedanih ali nedovoljenih farmakološko aktivnih snovi, pesticidov ali druga onesnaževala;
- da je žival v primerni rejni kondiciji (ni mršava).

(2) Zakol ni dovoljen v primeru, če je v okviru ukrepov za obvladovanje določenih bolezni s seznama odrejena prepoved ali omejitev zakola za lastno domačo porabo v skladu s predpisi, ki urejajo zdravje živali.

(3) Izvajalec dejavnosti najavi zakol za lastno domačo porabo območnemu uradu Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, kadar je tako določeno v okviru ukrepov za obvladovanje določenih bolezni s seznama v skladu s predpisi, ki urejajo zdravje živali.

6. člen

(evidenca in potrdila o oddaji ŽSP)

- (1) Ne glede na predpise o identifikaciji in registraciji živali, rejec živali vodi evidenco, ki vsebuje podatke o vrsti in kategoriji živali, datumu zakola, številu zaklanih živali in, kjer je to ustrezno, identifikacijsko številko živali, način (metodo) omamljanja in informacijo o osebi, ki je opravila omamljanje in zakol.
- (2) Podatke iz prejšnjega odstavka rejec vpiše v evidenco najpozneje v 24 urah po dogodku.
- (3) Iz potrdila o oddaji ŽSP je razvidno ime rejca, ime prevzemnika ŽSP, količina in datum oddaje ŽSP registriranemu prevzemniku ŽSP.
- (4) Rejec predloži evidenco in potrdila o oddanih ŽSP na zahtevo uradnega veterinarja v pregled.
- (5) Predlogo obrazca za vodenje evidence in navodila Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.
- (6) Rejec živali hrani evidenco najmanj tri leta od zadnjega vpisanega datuma zakola, potrdila o oddaji ŽSP pa najmanj tri leta od datuma oddaje.

III. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

7. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o pogojih za zakol živali izven klavnice za lastno domačo porabo (Uradni list RS, št. 117/04).

8. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1.1.2026 dalje.

Št. 007-496/2025
Ljubljana,
EVA: 2025-2330-0128